

Programma van Toetsing en Afsluiting

**algemeen
deel
havo-vwo**

1

2017-2018

**havo 4-5
vwo 4-5-6**

september 2017

Dit PTA is ook beschikbaar op www.gregorius.nl
via het menu HAVO of VWO

Inhoudsopgave

Inleiding

Afkortingen: vakken, toetsvormen, toetsperiodes, hulpmiddelen, extra faciliteiten, profielen

Profielen

Zelfstandigheid

De organisatie: lessen, absentie, bijles, tussenuren, lesuitval, Lob en mentoraat, check SE resultaten

Activiteiten: studielast, PO, handelingsdelen, dossiers, bewaren toetsen en dossiers, buitenlandexcursies, PWS

Mediatheek

Schoolexamen en Centraal Schriftelijk Examen: rekentoets, hulpmiddelen, te laat komen, eerder weg, extra faciliteiten, ontheffing 2^e MVT vwo, STERtoetsen havo.

Herkansingen van het schoolexamen: voorwaarden, afwezigheid, ziekte, herexamen maatschappijleer

Ckv oude en nieuwe stijl

Zak//slaagregeling eindexamen: welke vakken Centraal Examen, eindbeoordeling eindexamen, combinatiecijfer, geslaagd als...

SE-toetsen, voortgangstoetsen en rapporten:

De rekentoets

Vrijstellingsmogelijkheden: vrijstellingen van delen van vakken en van vakken, van PO's, dossiers en PWS voor doubleurs, overstappers en gezakten

Inleiding

Beste leerling,

Als je in havo 4 of vwo 4 zit, start je dit schooljaar in de bovenbouw. Met je start in havo 4 kun je in twee jaar je havo-diploma behalen en met je start in vwo 4 in drie jaar je vwo-diploma.

Omdat de havo voorbereidt op het hoger beroepsonderwijs en het vwo op een universitaire opleiding, gaan we je in twee resp. drie jaar veel zelfstandiger laten werken. Je krijgt werkwijzers en zult steeds meer zelf verantwoordelijk worden gesteld voor je studie en het maken van en je houden aan/realiseren van goede plannings. Ook het samenwerken met studiegenoten is van groot belang. Daarom besteden we daaraan aandacht en bij het maken van praktische opdrachten zul je op dat samenwerken worden beoordeeld.

Met het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) willen we je zo goed mogelijk op de hoogte brengen van alles wat deze jaren gaat spelen. Neem dit boekje dus goed door.

Het PTA bestaat uit twee documenten, die je allebei op de website vindt:

- **PTA, deel 1: algemeen deel**

Je leest dat er schoolexamens (SE) en centrale examens (CE) zijn. We leggen uit welke soorten toetsen je kunt verwachten en hoe de herkansingsregeling werkt. Je treft een aantal praktische zaken aan, zoals de rol van de mentor en het gebruik van de mediatheek.

- **PTA, deel 2: vakkendeel per leerjaar en afdeling**

Per vak wordt hier aangegeven wat er behandeld wordt en welke schoolexamentoetsen daaraan zijn verbonden. Ook worden de handelingsdelen en dossiers vermeld en de week waarin je ze af moet hebben. De dag waarop dat is, is altijd **woensdag uiterlijk 15.30 uur**.

Advies: print de onderdelen die voor de vakken die jij hebt gekozen, van belang zijn. En neem data over in je agenda want alleen met een agenda houd je overzicht.

Daarnaast is er het **examenreglement**, waarin precies de regels zijn beschreven. Je vindt het examenreglement op onze website.

Alle informatie in het PTA die niet betrekking heeft op het schooljaar 2017-2018 maar op een later schooljaar, is onder voorbehoud. Aan het begin van ieder schooljaar is er een herziene versie.

In de bovenbouw is het zaak dat je blijft. Naarmate de hoeveelheid werk toeneemt, is achterstand moeilijker in te halen. Docenten en mentor besteden aandacht aan het plannen en realiseren van je werk en aan studietechnieken. Gebruik die adviezen! Lukt het niet zoals je zou willen, bespreek dit dan met je ouder(s)/verzorger(s), je vakdocent of mentor, want: samen sta je sterk.

Wij wensen je heel veel succes,

Bernice Schutte, teamleider havo 4 en 5

Pieter Datthijn, teamleider vwo 2, 3, 4, 5 en 6

Afkortingen

<i>Vakcode</i>	<i>Vak</i>
ak	aardrijkskunde
biol	biologie
ckv	culturele en kunstzinnige vorming
dutl	Duitse taal en literatuur
econ	economie
entl	Engelse taal en literatuur
eng	Engelse taal en literatuur - CPE
elo	Elektronische leeromgeving (Magister)
fatl	Franse taal en literatuur
gd	godsdienst
ges	geschiedenis
in	informatica
kua	kunst (algemeen)
kubv	kunst (beeldende vormgeving)
kumu	kunst (muziek)
lo	lichamelijke opvoeding
maat	maatschappijleer
maw	maatschappijwetenschappen (alleen op havo)
m&o	management & organisatie
nat	natuurkunde
netl	Nederlandse taal en literatuur
lob	loopbaanoriëntatie en -begeleiding
schk	scheikunde
wisA	wiskunde A
wisB	wiskunde B
wisC	wiskunde C (alleen op vwo)

Toetsvorm

VT	voortgangstoets In toetsweken zijn er voortgangstoetsen die alleen meetellen voor de overgang zowel als voortgangstoetsen die ook gewicht hebben in het schoolexamendossier.
SE	schoolexamen
CSE	centraal schriftelijk eindexamen
po	praktische opdracht
m	mondeling van 20 minuten
vm	mondeling van 20 minuten, voorafgegaan door 20 minuten voorbereidingstijd
s50	schriftelijke toets van 50 minuten
s100	schriftelijke toets van 100 minuten
tw	tekenwerk (bij het vak <i>kubv</i>)

Voorbeeld tijdsinvestering voor praktische opdrachten:

10 slu (2 lessen) je bent ongeveer 10 **studielasturen** (klokuren) met de praktische opdracht bezig, waarvan 2 lesuren.

Voorbeeld tijdpad voor de praktische opdrachten (in welke periode)

uitd: wk 3 de opdracht (praktische opdracht of handelingsdeel) wordt uitgedeeld in week 3
inl: wk 6 uiterste tijdstip van inleveren van opdracht, handelingsdeel of dossier **op woensdag in week 6 vóór 15.30 uur** bij je eigen vakdocent of – bij afwezigheid van je eigen vakdocent – bij de teamleider aan wie je een inleverbewijs vraagt.

Periodes en toetsperiodes

De **lesperiodes** worden aangegeven als **P41** (leerjaar 4, periode 1), **P52** (leerjaar 5, periode 2).

De **toetsperiodes** worden aangegeven als **T52** (leerjaar 5, toetsperiode 2).

In havo 4, vwo 4 en vwo 5 krijg je drie rapporten: elk **trimester** (trim1, trim2, trim3) één. In het examenjaar krijg je een uitdraai van het schoolexamendossier.

Hulpmiddelen bij schoolexamen

GR grafische rekenmachine
Gbos Grote Bosatlas
Binas tabellenboekje Binas

Extra faciliteiten bij schoolexamentoetsen

Voor het aanvragen van deze faciliteiten zie het examenreglement en de uiterste datum voor het aanvragen in de jaargenda.

VL tijdverlenging met maximaal 20% van de toetstijd

Profielen

CM Cultuur en maatschappij
EM Economie en maatschappij
NG Natuur en gezondheid
NT Natuur en techniek

De profielen

In de bovenbouw volgt elke leerling de vakken uit het gemeenschappelijk deel, uit het profieldeel van het gekozen profiel en minstens één vak in het vrije deel, waarin je schoolexamen of centraal examen moet doen. Het gaat om de volgende vakken:

KEUZEFORMULIER voor de overgang van havo 3 naar havo 4 (voor schooljaar 2017-2018)							
GEMEENSCHAPPELIJK DEEL							
Verplichte vakken: netl (Nederlands) – entl (Engels) – maat (maatschappijleer) – lo (lichamelijke opvoeding) – ckv (culturele en kunstzinnige vorming) – lob (loopbaanoriëntatie en –begeleiding) – gd (godsdienst) – rk (rekentoets)							
PROFIELDEEL							
Je moet een profiel kiezen: Natuur en Techniek (NT), Natuur en Gezondheid (NG), Economie en Maatschappij (EM) of Cultuur en Maatschappij (CM)							
KEUZE 1: verplichte profielvakken							
Ik kies NT en heb:		Ik kies NG en heb:		Ik kies EM en heb:		Ik kies CM en heb:	
nat (natuurkunde)	X	biol (biologie)	X	econ (economie)	X	ges (geschiedenis)	X
schk (scheikunde)	X	schk (scheikunde)	X	ges (geschiedenis)	X		
wisB (wiskunde-B)	X			wisA (wiskunde-A)	X		
Ga nu verder met het profiel, dat je hebt gekozen (in de kolommen <i>eronder</i>)							
KEUZE 2: profielkeuzevakken							
NT: kies één vak uit twee		NG: kies één vak uit twee		EM: kies één vak uit vijf		CM: kies één vak uit twee	
in (informatica)		wisA (wiskunde-A)		fatl (Frans)		fatl (Frans)	
biol (biologie)		wisB (wiskunde-B)		dutl (Duits)		dutl (Duits)	
				ak (aardrijkskunde)		CM: kies één vak uit drie	
		NG: kies één vak uit twee		m&o (manag.&organis.)		ak (aardrijkskunde)	
		nat (natuurkunde)		maw (maatsch.wetensch.)		econ (economie)	
		ak (aardrijkskunde)				maw (maatsch.wetensch.)	
						CM: kies één vak uit vier	
						fatl (Frans)*	
						dutl (Duits)*	
						kubv (beeldend)	
						Kumu (muziek)	
KEUZE 3: vrije keuzedeel							
NT: kies één vak uit deze kolom		NG: kies één vak uit deze kolom		EM: kies één vak uit deze kolom		CM: kies één vak uit deze kolom	
dutl (Duits)		dutl (Duits)		dutl (Duits)*		dutl (Duits)*	
ak(aardrijkskunde)		ak(aardrijkskunde)*		fatl (Frans)*		fatl (Frans)*	
in (informatica)*		in (informatica)		ak (aardrijkskunde)*		ak (aardrijkskunde)*	
biol (biologie)*		nat (natuurkunde)*		maw (maatschwetensch)*		maw (maatschwetensch)*	
econ (economie)		econ (economie)		in (informatica)**		wisA (wiskunde-A)	
m&o(manag.&organis.)*		m&o(manag.&organis.)		biol (biologie)		biol (biologie)	
				m&o (manag.&organis.)*		kubv (beeldend)*	
				kubv (beeldend)**		kumu (muziek)*	
				kumu (muziek)**			

* Let op: als je dit vak al hebt gekozen, NIET nogmaals aankruisen!

** Een combinatie van de vakken kumu/kubv + in + m&o is NIET mogelijk, je kunt dus maar twee van deze drie vakken kiezen

KEUZEFORMULIER voor de overgang van vwo 3 naar vwo 4 (voor schooljaar 2017-2018)	
GEMEENSCHAPPELIJK DEEL in vwo 4	
netl (Nederlands) – entl (Engels) – maat (maatschappijleer) – lo. (lichamelijke opvoeding) – ckv (culturele en kunstzinnige vorming) – lob (Loopbaanoriëntatie en –begeleiding) – gd (godsdienst) – rk (rekentoets)	
KEUZE 1: Duits of Frans in vwo 4, 5 en 6	

Je moet kiezen: Duits óf Frans	Ik kies dutl (Duits)	Ik kies fatl (Frans)
--------------------------------	----------------------	----------------------

KEUZE 2: N-stroom (NG/NT) of M-stroom (EM/CM) met wiskunde		
In vwo 4 kies je voor wisCA of wisB. Voor de herfstvakantie beslis je welke soort wiskunde je wilt blijven volgen. Daarna staat de keuze vast. In profiel NT is wisB verplicht, in het profielen NG kun je kiezen tussen wisA of wisB. In profiel CM kies je tussen wisA en wisC.		
Ik kies de N-stroom met het vak wisB (wiskunde-B)		Ik kies de M-stroom met het vak wisCA (wiskunde-CA)
Ik kies de N-stroom met het vak wisA (wiskunde-A)		

KEUZE 3: keuzevakken					
Hieronder is aangegeven welke vakken in vwo 4 verplicht zijn en welke keuze je hebt.					
N-stroom (NT/NG) in vwo 4			M-stroom (EM/CM) in vwo 4		
verplichte vakken	schk (scheikunde)	X	verplicht vak	ges (geschiedenis)	X
	biol (biologie)	X		kruis één van deze twee vakken aan:	ak (aardrijkskunde)
kruis één van deze twee vakken aan:	ak (aardrijkskunde)		kruis twee van deze zes vakken aan:		econ (economie)
	nat (natuurkunde)			fatl (Frans)*	
kruis één van deze vier vakken aan:	econ (economie)			dutl (Duits)*	
	kubv (beeldend)			kubv (beeldend)	
	ak (aardrijkskunde)*			biol (biologie)	
	nat (natuurkunde)*			ak (aardrijkskunde)*	
			econ (economie)*		

* let op: als je dit vak al eerder hebt gekozen, niet nogmaals aankruisen!

VOORUIT KIJKEN: de profielen in vwo 5/6							
Als je de N-stroom kiest, kun je in vwo 5 Natuur & Techniek (NT) of Natuur & Gezondheid (NG) volgen. Als je de M-stroom kiest, kun je in vwo 5 Economie & Maatschappij (EM) of Cultuur & Maatschappij (CM) volgen. Er zijn drie nieuwe vakken te kiezen: <i>kumu</i> , <i>in</i> en <i>m&o</i> (een combinatie van deze vakken is niet mogelijk).							
NT in vwo 5/6		NG in vwo 5/6		EM in vwo 5/6		CM in vwo 5/6	
verplichte vakken:		verplichte vakken:		verplichte vakken:		verplicht vak:	
schk (scheikunde)	X	biol (biologie)	X	econ (economie)	X	ges (geschiedenis)	X
nat (natuurkunde)	X	schk (scheikunde)	X	ges (geschiedenis)	X	Kies één vak van:	
wisB (wiskunde-B)	X			wisA (wiskunde-A)	X	wisC (wiskunde-C)	
						wisA (wiskunde-A)	
Kies één vak van:		Kies één vak van:		Kies één vak van:		Kies één vak van:	
in (informatica)		wisA (wiskunde-A)		ak (aardrijkskunde)		ak (aardrijkskunde)**	
biol (biologie)		wisB (wiskunde-B)		m&o (management&org.)**		econ (economie)**	
				fatl (Frans)		Kies één vak van:	
				dutl (Duits)		fatl (Frans)	
						dutl (Duits)	
						kubv (beeldend)**	
						kumu (muziek)**	
Kies één vak van:		Kies één vak van:		Kies één vak van:		Kies één vak van:	
ak (aardrijkskunde) zonder in		ak (aardrijkskunde)		ak (aardrijkskunde)		ak (aardrijkskunde)**	
econ (economie)		econ (economie)		m&o (management&org.)**		econ (economie)**	
in (informatica) zonder ak**		in (informatica) zonder ak		fatl (Frans)		fatl (Frans)	
biol (biologie)		nat (natuurkunde)		dutl (Duits)		dutl (Duits)	
kumu (muziek) zonder biol**		kumu (muziek) zonder nat**		biol (biologie)		biol (biologie)	
kubv (beeldend)**		kubv (beeldend)**		kubv (beeldend)**		kubv (beeldend)**	
				kumu (muziek)**		kumu (muziek)**	
				in (informatica) zonder ak**			
**géén combinatie in+kumu+kubv		**géén combinatie in+kumu+kubv		**géén combinatie in+m&o+kumu+kubv		**géén combinatie ak+econ+kumu+kubv	

Zelfstandigheid

In de bovenbouw is het de bedoeling dat je steeds zelfstandiger aan het werk gaat. Zo word je beter voorbereid op het vervolgonderwijs en op de eisen, die in de maatschappij aan jou worden gesteld. Ook later zal je immers steeds vaker nieuwe kennis en competenties moeten opdoen en ontwikkelen. Dat wordt genoemd: **een leven lang leren**. Denk maar eens aan alle ontwikkelingen op het gebied van ICT: steeds opnieuw kom je voor nieuwe situaties en uitdagingen te staan. Daarop willen we je goed voorbereiden.

Jij bent verantwoordelijk!

Nu je in de bovenbouw studeert, moet je je realiseren dat de verantwoordelijkheid voor je studie primair bij jou ligt. Docenten en mentoren kunnen en willen je heel graag bij je studie begeleiden, maar het feitelijke werk moet jij zelf doen.

Succes ...

Een eerste voorwaarde voor succes is **discipline**: stel niet uit tot morgen wat er vandaag moet gebeuren. In de bovenbouw is het tempo hoog en de hoeveelheid werk groot.

Een tweede voorwaarde voor succes is **voldoende tijd en rust**: bij de bepaling van de lesstof voor alle vakken gaan we ervan uit, dat een gemiddelde leerling 40 klokuren per week aan school besteedt. Onderschat de zwaarte van de vakken vooral niet. Bijbaantjes zijn bijzaak en moeten dat vooral zijn qua omvang.

Een derde voorwaarde voor succes is: **plan regelmatig**. Je krijgt voor alle vakken werkwijzers. Daarop kun je zien wat je voor dat vak in een bepaalde periode moet doen. Ook de werkvormen worden daarin aangegeven: individueel, groepjes, stiltetijd, etc. Veel vakken geven opdrachten, waarmee je een langere periode bezig bent en die je in een bepaalde week moet inleveren (praktische opdrachten of onderdelen van een dossier). Ook voor deze opdrachten is goed plannen en kritisch reflecteren op de realisatie van je planning heel belangrijk. Zeker als je samenwerkt, vraagt dat om continuïteit in de onderlinge afstemming.

De organisatie

Lessen volgens rooster

Allereerst zijn er natuurlijk de gewone lessen, die je op je rooster vindt. In tegenstelling tot de onderbouw zit je niet altijd in dezelfde groep of klas. De groep waarmee je de vakken **netl** en/of **entl** hebt, is jouw klas. Met sommige klasgenoten volg je een of meer profielvakken of vakken uit het vrije deel. Je zult merken dat je tijdens de lessen veel zelfstandig of in groepjes aan het werk bent. Natuurlijk is het zaak dat je je tijd actief benut en bijdraagt aan een rustige en goede werksfeer in de klas.

LET OP:

We gaan ervan uit dat je 's middags tot 16.45 uur beschikbaar bent voor lessen, inhaaltoetsen of anderszins. Houd daarmee rekening bij het maken van afspraken en het vastleggen van baantjes! Het rooster verandert, de eindtijd van een schooldag soms ook. Incidenteel kan een schooldag verplicht langer duren vanwege bijvoorbeeld een excursie. Dat wordt ruim tevoren aangekondigd.

Absenties

Als je absent (ziek) bent, moeten je ouders/verzorgers dit telefonisch melden op elke ziektedag:

**(030) 23 26 795 vóór 8.20 uur 's morgens
of per email: verzuim@gregorius.nl**

Voor schoolexamentoetsen en het inleveren van praktische opdrachten en andere schoolexamenonderdelen is het van belang dat je vooral art. 14 uit het Examenreglement hebt gelezen dat op de website staat.

Bijles

Sommige leerlingen hebben behoefte aan extra hulp in de vorm van bijles. Bij je teamleider kan je informeren naar de mogelijkheden die de school biedt als bemiddelaar voor betaalde bijlessen op school door studenten. Ook hier geldt: wees op tijd, want bijles is niet van de ene op de andere dag te organiseren!

Lesvrije uren en lesuitval

Op je rooster vind je tussenuren. In deze uren ben je ook voor jezelf aan het werk. Dat kan op school, bij jezelf of een ander thuis, in de mediatheek of een bibliotheek. In de universiteitsbibliotheek ben je ook welkom mits je je legitimeert, je schoolpas toont, rustig werkt en aanwijzingen van personeel van de universiteitsbibliotheek opvolgt.

Bij lesuitval blijft de werkwijzer met het geplande voor die les opgegeven werk geldig!

Mentor

De docent van wie je in havo 4 resp. vwo 4 **lob** krijgt, is voor de meeste leerlingen ook de mentor. Ook in havo 5 en vwo 5 en 6 is één van je docenten je mentor. Hij of zij volgt jou en je studie. Omdat hij of zij je ontwikkeling volgt, is je mentor je eerste aanspreekpunt als zaken niet goed lopen of bij persoonlijke problemen. De mentor overlegt geregeld met jouw vakdocenten en met je teamleider.

Heb je problemen met een bepaald vak, overleg dan eerst met je vakdocent over de vraag hoe je jouw resultaten kunt verbeteren. Met hem of haar maak je een plan van aanpak, dat je vervolgens met je mentor kunt doornemen.

Lob en mentoraat

Ook in de vierde klas besteedt de mentor tijd aan lob (loopbaanoriëntatie en – begeleiding) en studievoordigheden:

- studievoordigheden

Je krijgt een aantal technieken aangereikt, die je kunnen helpen bij je studie. Denk maar aan het plannen van je werk, concentratieoefeningen, goed lezen, verschillende manieren van leren, enzovoort. Ook krijg je informatie over het werken aan de praktische opdrachten en – in de loop van de vierde klas havo of vijfde klas vwo– het profielwerkstuk.

- dossier in Keuzeweb

Tijdens de **lob**-lessen wordt ook aandacht besteed aan Keuzeweb, jouw digitale lob-dossier. Ook voor het werken in Keuzeweb is plannen van belang: het lob-dossier moet 'naar behoren' gevuld en op tijd afgerond zijn in je eindexamenjaar (havo 5 resp. vwo 6). In het PTA en in het jaarrooster wordt aangegeven wanneer je het dossier ter controle moet indienen bij je mentor of decaan. Ook de uiterste datum waarop het helemaal af moet zijn, vind je in de jaaragenda.

Check SE resultaten

In het examenjaar wordt enkele keren per jaar nagegaan of je met de behaalde SE-resultaten op 'slagen' staat. Je kunt dan een vierkant rooster krijgen voor een of meer middagen om tot 16.00 uur op school aan taken te werken om meer kans van slagen te hebben!

Activiteiten

Er wordt een actieve rol van jou verwacht. Niet alleen tijdens de vaklessen en tussenuren, maar natuurlijk ook thuis.

Studielasturen: slu

Elk vak in de bovenbouw heeft een bepaalde studielast. Het vak aardrijkskunde bijvoorbeeld heeft op de havo een studielast van 320 studielasturen: 320 slu. Dit betekent dat het bestuderen en verwerken van de leerstof van aardrijkskunde, de lessen en de diverse activiteiten een gemiddelde leerling zo'n 320 klokuren kost, gerekend over havo 4 én havo 5 samen. Een snelle leerling zal wat minder dan 320 slu nodig hebben, een leerling die wat meer moeite heeft met het vak of meer tijd nodig heeft voor het leerwerk, zal zich over die twee jaar méér dan 320 slu voor aardrijkskunde moeten inzetten.

Studielast Havo

Op de havo hebben de meeste vakken een studielast van 320 slu, behalve de vakken **netl** (400 slu), **dutl** (400 slu), **fatl** (400 slu), **nat** (400 slu), **biol** (400 slu), **econ** (400 slu), **entl** (360 slu), **wisB** (360 slu), **ckv** (120 slu), **lo** (120 slu), **maat** (120 slu), **gd** (80 slu), **pws** (80 slu), **lob** (60 slu).

Studielast vwo

De meeste vakken op het vwo hebben een studielast van 440 slu (gerekend over 3 bovenbouwjaren). Uitzonderingen zijn: **wisB** (600 slu), **wisA** (520 slu), **wisC** (480 slu), **netl** (480 slu), **dutl** (480 slu), **fatl** (480 slu), **nat** (480 slu), **biol** (480 slu), **econ** (480 slu), **entl** (400 slu), **ckv** (160 slu), **lo** (160 slu), **maat** (120 slu), **pws** (80 slu), **lob** (60 slu).

Het vak geschiedenis (**ges**) in het profiel CM van het vwo heeft een 40 slu hogere studielast, dus totaal 480 slu.

Studielast: jaarlijks 1600 slu

Naast de tijd die je aan elk van je vakken moet besteden, heb je tijd nodig voor allerlei andere activiteiten. Denk maar aan de excursieweek, het profielwerkstuk en projectactiviteiten.

Het totale programma is begroot op 1600 slu per schooljaar. Voor de havo gaat het in de bovenbouw om totaal 3200 slu, voor het vwo om 4800 slu.

We gaan ervan uit dat een schooljaar 40 weken lang is. In de praktijk zijn het minder dan 40 weken maar in vakanties doe je ook schoolwerk. Dit betekent dit dat je wekelijks gemiddeld 40 klokuren aan school moet besteden. Je kunt zelf uitrekenen hoeveel tijd dat voor jou is buiten de 50-minuten lessen om.

Praktische opdrachten (PO)

De praktische opdracht is een opdracht, die bedoeld is om vaardigheden te leren en te toetsen. De afronding kan de vorm hebben van onder andere een schriftelijk verslag, een essay of artikel, een mondeling presentatie, een digitale presentatie, een reeks stellingen met onderbouwing, een presentatie met een poster of een combinatie van presentatievormen.

Praktische opdrachten in schoolexamen

Er zijn ook praktische opdrachten, die meetellen voor het schoolexamen. In het deel 2 van het PTA kun je bij elk vak zien hoeveel studielast je eraan besteedt, welke afrondingsvormen zijn toegestaan en hoe ze meetellen bij het bepalen van het cijfer voor het schoolexamen.

Als je aan een praktische opdracht werkt, kan je gevraagd worden om een logboek bij te houden. Daarin houd je bij hoeveel tijd je eraan besteedt en welke tussenresultaten je hebt geboekt. Meestal moet je tussentijds met je docent de vorderingen bespreken. Voor het maken van de praktische opdracht wordt in het algemeen een behoorlijk aantal weken uitgetrokken; stem ook hier je planning af op een aantal dagen vóór de uiterste inleverdatum, zodat je voorkomt dat je je praktische opdracht te laat inlevert door problemen zoals ziekte of door ICT problemen. De praktische opdracht moet je uiterlijk op de vastgestelde datum inleveren bij je vakdocent of – bij diens afwezigheid – bij de teamleider. **De teamleider vraag je om een ontvangstbewijs.** De teamleider geeft het ingeleverde werk aan je vakdocent.

In het PTA is aangegeven in welke week je een praktische opdracht voor het schoolexamen ontvangt (dan staat er uitd = uitdelen) en wanneer je hem moet inleveren (inl).

De deadline in een week is altijd:

inleveren praktische opdrachten en handelingsdelen

*uiterlijk op de **woensdag om 15.30 uur** bij je eigen vakdocent
(bij afwezigheid: bij je teamleider)*

Bij te laat inleveren ben je één herkansingsmogelijkheid kwijt (zie Examenreglement). De beoordeling van de praktische opdracht gebeurt door de docent aan de hand van tevoren bepaalde en bij de leerling bekende beoordelingscriteria.

Handelingsdeel

Bij het handelingsdeel gaat het om activiteiten zoals actieve deelname aan een excursie, het lezen van boeken of documenten, het verzamelen van informatie over een bepaald onderwerp en om verslaggeving. Voor het handelingsdeel krijg je geen cijfer, maar de docent geeft aan of het in orde is; dat wordt genoemd 'naar behoren'. Sommige activiteiten krijgen de beoordeling 'voldoende' of 'goed'. Dat geldt bijvoorbeeld bij jouw dossier in Keuzeweb, dat je voor **lob** maakt.

Het afronden van het handelingsdeel kan nogal wat tijd vergen. Zorg dus dat je samen met je docent een goed plan maakt, zodat je echt op tijd klaar bent. Je moet namelijk het handelingsdeel hebben afgerond vóórdat je aan het centraal examen mag beginnen. Bovendien geldt ook hier meestal: te laat inleveren kost een herkansing! De precieze regeling vind je in het Examenreglement.

Dossiers

Voor sommige vakken moet je een dossier aanleggen, dat voor het schoolexamen de beoordeling 'voldoende' of 'goed' moet krijgen. Het gaat om:

- Leesdossier Nederlands
- Schrijfdossier
- Het kunstdossier voor **ckv** (culturele en kunstzinnige vorming)
- Jouw dossier in Keuzeweb
- Het dossier levensbeschouwing voor **gd** (godsdienst)

In het PTA vind je data, waarop onderdelen van zo'n dossier in orde moeten zijn. Als je je niet aan die data houdt, kost het te laat inleveren een herkansing van het schoolexamen. **Ook het te laat inleveren van een verslag of opdracht die betrekking heeft op een culturele activiteit voor het vak ckv kost één herkansing.**

De precieze regels vind je in het officiële examenreglement op de website.

'Buiten-activiteiten' in het kader van het handelingsdeel

Bij praktische opdrachten of activiteiten voor het handelingsdeel kan het zijn dat je buiten het vaklokaal actief moet zijn. Onder de les kan dat alleen in overleg met je vakdocent.

Voor sommige vakken zul je een kleine excursie maken of een voorstelling bezoeken (denk maar aan **ckv**). Dat zijn geen vrijblijvende activiteiten, maar voor iedere leerling van dat vak verplicht.

Bewaren van toetsen en dossiers

School bewaart de toetsen en de praktische opdrachten die voor het schoolexamen tellen, tot en met het eindexamenjaar. Jij bent zelf verantwoordelijk voor je kunstdossier, het dossier bewegen, jouw dossier in Keuzeweb, het dossier levensbeschouwing, het leesdossier en het schrijfdossier. Uiteraard bewaar je al deze dossiers zorgvuldig tot het eind van je schoolloopbaan. Als je docent of mentor inzage in een dossier wil, moet je inzage geven. Zodra je bemerkt dat je nog niet beoordeelde onderdelen van een dossier of het hele dossier kwijt bent, neem dan onmiddellijk contact op met je teamleider. In principe betekent verlies, dat je het gemaakte werk over moet doen.

Excursie havo 4 en vwo 4

In april wordt door de school voor havo 4 en vwo 4 een excursieweek georganiseerd naar de Ardennen en naar twee van de drie steden Parijs, Berlijn en Londen.

Deelname is verplicht. Over de kosten wordt begin 2017-2018 gecommuniceerd.

Voor leerlingen met het kunstvak kua is er één keer per twee jaar een Romereis voor havo en vwo gecombineerd. De kosten daarvoor zijn circa € 550,-.

Profielwerkstuk

Voordat je aan het centraal examen mag beginnen, moet je een profielwerkstuk hebben gemaakt. Dit is een grote praktische opdracht, die op minstens één profielvak betrekking moet hebben. Je kunt in tweetallen werken of alleen. In de loop van havo 4 resp. vwo 5 kies je bij welk profielvak jouw profielwerkstuk aansluit. In de laatste periode van havo 4 resp. vwo 5 ga je een onderzoeksvraag formuleren en gaat je onderzoek van start. Het boekje **Handleiding voor het profielwerkstuk** geeft aanwijzingen en er is een tijdpad in opgenomen. Bij het werken aan het profielwerkstuk gebruik je onze elektronische leeromgeving in Magister. Alle gegevens, verslagen en informatiebronnen moeten voor je begeleider in Magister toegankelijk zijn. Uiterlijk op de in de pws-handleiding vermelde datum in havo 5 resp. vwo 6 moet je profielwerkstuk klaar zijn. De studielast bedraagt 80 slu. Een van de docenten is jouw begeleider bij het profielwerkstuk. Hij of zij beoordeelt het proces (hoe je eraan werkt) en het product (het eindresultaat) in een aantal fasen.

Voor dit werkstuk krijg je een cijfer dat deel uitmaakt van het combinatiecijfer. In februari is de presentatieavond van alle profielwerkstukken. Ook jij geeft een presentatie en beantwoordt vragen van de bezoekers. De presentatieavond wordt bezocht door ouders en bekenden en mogelijk ook door de leerlingen uit havo 4 en vwo 5.

Mediatheek

De Mediatheek is er voor jou!

Ruime openingstijden, planken vol boeken, een informatiebalie, rustige studieplekken en een loungeplek voor het lezen van een boek.

Je kunt in de mediatheek terecht voor studieplekken, het huren van een kluis, computerplekken, leerlingpasjes, toetsblokken, uittreksels, recensies, naslagwerk, kopiëren en luistermateriaal voor examens. Naast een groot assortiment Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse romans en jeugdboeken, bestaat de collectie uit cd's en dvd's.

Openingstijden:

Maandag t/m vrijdag: 08.30 tot 16.00 uur, donderdag: eerste uur gesloten.

In de 1e pauze is de mediatheek gesloten.

Wijzigingen in de openingstijden staan op het publicatiebord in de hal.

Aandachtspunten

Download je Aura Library App op je mobiel of neem je leerlingpas mee als je iets moet betalen.

Het gebruik van je eigen geluidsdrager via 'oortjes' om in rust te kunnen studeren mag, mits de overige leerlingen en medewerkers hier geen last van hebben.

Met de Aura Library App kun je

- je telefoon als lenerspas gebruiken door de ingebouwde streepjescode
- zoeken in de catalogus van de schoolmediatheek
- zien welke materialen je geleend hebt
- zien wanneer je ze uiterlijk moet inleveren
- als je boete hebt, zien hoeveel dat is
- je materiaal online verlengen
- een berichtje krijgen wanneer een gereserveerd boek voor je klaarligt
- materiaal reserveren
- zien welke reserveringen je hebt
- zien welke titels je in het verleden hebt geleend
- themalijsten bekijken
- recensies schrijven en lezen
- aanwezigheid van items zien

Leerlingpas

Bij verlies of storingen: meldt dit meteen bij de balie.

Een nieuwe pas kost € 15, -.

Uitleenprocedure

Lenen kun je met je eigen leerlingpas of met de Aura Library App op je mobiele telefoon voor een termijn van drie weken. Je mag een boek maximaal twee keer verlengen, mits het niet gereserveerd is. De boete bedraagt € 0,10 per schooldag. Weekenden en schoolvakanties rekenen we niet mee. Heb je een boete openstaan, dan moet je die eerst betalen voordat je nieuw materiaal mag lenen.

Voor vermist of zwaar beschadigd materiaal brengen we de aanschafprijs en € 5, - administratiekosten in rekening.

Het schrijven in boeken is verboden. De leerling die het boek als laatste geleend heeft, is verantwoordelijk voor als er in een boek geschreven is. Controleer het boek daarom vooraf.

Computergebruik

Meld je eerst aan met je leerlingpas of de Aura Library App bij de balie. Als je een computer gebruikt, verklaar je dat je akkoord gaat met het pc-protocol. Je krijgt een herinnering hiervan bij het inloggen. Van verkeerd gebruik van de computer of internet wordt melding gemaakt bij je teamleider.

Databases Mediatheek

Aura Online Catalogus met alle beschikbaar materiaal.

De digitale krantenbank met artikelen uit de landelijke dag- en weekbladen.

De uittrekselbank met uittreksels van Nederlandstalige en buitenlandse literatuur.

LiteRom met auteursinterviews en artikelen.

Printen, kopiëren, inbinden

Een printje of kopietje kost € 0,05. Je werkstuk laten inbinden kost € 0,50.

Tot slot

Regelmatig werken veel leerlingen tegelijkertijd in de mediatheek. Dat kan alleen als we ervoor zorgen dat iedereen in rust aan het werk kan blijven.

Schoolexamen en centraal examen

Het examen voor havo en vwo bestaat uit twee delen:

- **het schoolexamen (SE)**

Het schoolexamen vindt plaats tijdens de toetsperiodes op school (aangeduid als T41, T53, enzovoort). Praktische opdrachten voor het schoolexamen vinden buiten deze toetsperiodes plaats.

Alle onderdelen van dit schoolexamen vormen samen het **examendossier**.

Deze onderdelen zijn:

- Toetsen (mondeling of schriftelijk)

Bij de toetsen gaat het vooral om kennis en inzicht. De meeste toetsen zijn schriftelijk, sommige mondeling.

- Praktische opdrachten (zie voor de beschrijving enkele bladzijden terug)
- Activiteiten (het handelingsdeel, waaronder diverse dossiers)
- Het profielwerkstuk

- **het centraal examen (CE)**

Dit vindt plaats in de maand mei-juni in het eindexamenjaar havo 5 of vwo 6. Het is een landelijk examen. In de jaaragenda wordt aangegeven wanneer het centraal examen plaatsvindt.

Rekentoets

De rekentoets is een verplicht onderdeel van het examen. Deze landelijke toets wordt op school digitaal afgenomen en volgens landelijke normen beoordeeld.

Doe je vwo examen, dan krijg je alleen een diploma als het resultaat een 5 of hoger is. Daarnaast mag er onder de vakken Nederlands, Engels, wiskunde én de rekentoets maximaal één vijf zijn (zie Examenreglement voor de exacte regeling).

Voor de havo is landelijk nog niet bekend of en zo ja wanneer de rekentoets mee gaat tellen in de zak-/slaagregeling. Het cijfer komt in elk geval op je cijferlijst.

De rekentoets maak je in het voor-examenjaar. Als je die haalt, ben je klaar. In het examenjaar kun je ook nog herkansen.

Hulpmiddelen bij schoolexamen en centraal examen

Bij sommige vakken is het toegestaan hulpmiddelen tijdens het schoolexamen en/of centraal examen te gebruiken. Bij schoolexamens zorg je altijd zelf voor deze hulpmiddelen: voor een grafische rekenmachine, een Bosatlas, een Binas of Biodata tabellenboekje of een woordenboek ben je zelf verantwoordelijk. Heb je dit bij een schoolexamen niet zelf bij je, dan maak je je schoolexamen zonder dit hulpmiddel. Formulebladen voor wiskunde worden altijd door de school verstrekt. Een volledig overzicht staat in het examenreglement.

Te laat bij (school-)examen

Kom je later dan de voor een schoolexamen aangegeven begintijd op school, dan haal je het gebruikelijke te-laet-briefje. Alleen met zo'n briefje krijg je toegang tot het lokaal. Zorg dat je binnen 30 minuten na aanvang van het schoolexamen het lokaal betreedt, want later is niet mogelijk. De verloren tijd kan niet worden ingehaald. Het inhalen van een schoolexamen door te laat komen kost je een herkansing.

Eerder weg bij schoolexamen

Als je echt helemaal klaar bent met het schoolexamen is het alleen bij toetsen die 100 minuten of langer duren toegestaan om in absolute stilte het lokaal te verlaten op

één moment: 30 minuten voor het reguliere eindtijdstip. Ook leerlingen met extra tijd mogen alleen dan eerder vertrekken.
Zie voor meer informatie het examenreglement op de website.

Extra faciliteiten

Bij dyslexie, dyscalculie, slechthorendheid, slechthorendheid, tijdelijke handicaps en overige zaken waarvoor een ter zake deskundige een deskundigenverklaring heeft afgegeven, kun je in de bovenbouw faciliteiten toegekend krijgen. **Hiervoor gelden de bepalingen in artikel 55 van het Examenbesluit voor vwo-havo-vmbo. Het enkele feit dat aan een leerling in de onderbouw faciliteiten zijn toegekend is onvoldoende grondslag voor het verlenen van faciliteiten in het kader van schoolexamens of centrale examens.**

Als een leerling in de bovenbouw een beroep wil doen op de toekenning van faciliteiten, neemt hij/zij aan het begin van het schooljaar contact op met zijn/haar teamleider. **De aanvraag voor faciliteiten moet vóór 1 november bij de teamleider zijn ingediend, samen met de deskundigenverklaring.** Bij de toekenning van faciliteiten wordt aangegeven voor welke vakken zij worden verleend. Toekenning van een of meer faciliteiten is mogelijk. Zie onze website onder faciliteiten voor leerlingen met een handicap.

Vwo: ontheffing tweede mvt

Voor leerlingen in vwo 5 en 6 kent onze school een ontheffingsregeling op grond waarvan in uitzonderlijke gevallen ontheffing voor de verplichte tweede moderne vreemde taal (**fatl** of **dutl**) kan worden verleend. Ouders of verzorgers dienen schriftelijk een verzoek in bij de teamleider tijdens het schooljaar vwo 4. Als aan de criteria wordt voldaan, kán de rector ontheffing verlenen en doet de leerling ter compensatie in een ander vak eindexamen.

STERtoetsen havo

Voor een aantal vakken zijn er toetsen die in de les worden gemaakt en meetellen voor het schoolexamen: STERtoetsen. STERtoetsen zijn niet herkansbaar.

Herkansingen van het schoolexamen

In de jaaragenda die wordt weergegeven op de website vind je de toetsperiodes. Je mag één herkansbare schriftelijke toets uit een T-toetsperiode, die meetelt voor het examendossier herkansen. De herkansing vindt kort na de toetsperiode plaats op een reguliere lesdag.

Ook als je een cijfer van 6.0 of hoger haalde mag je die toets herkansen mits je kunt aantonen dat je naar behoren en beste kunnen hebt gewerkt. Je moet hiervoor een verklaring overleggen van je vakdocent en van je mentor, voor inschrijving in te leveren bij de teamleider.

Als je een toets mag herkansen, telt het hoogste cijfer. Met deze herkansing kan je je examendossier versterken.

Afwezigheid vermindert recht op herkansingen

In geval van ernstige afwezigheid kan de examencommissie besluiten het recht op herkansingen in te trekken. In artikel 9 van het Examenreglement vind je de exacte regeling.

Artikel 14 uit het Examenreglement: Ziekte

14.1 Ziekte of afwezigheid wordt telefonisch of schriftelijk vóór 8.20 uur aan de school gemeld door de ouders/verzorgers. Zie verder het Examenreglement.

Schoolexamentoetsen en ziekte

Mis je door ziekte of afwezigheid een toets dan maak je die toets op het herkansingsmoment. Het inhalen van zo'n toets gaat in plaats van een herkansing., In het examenreglement vind je de exacte regeling.

Herkansing van het gehele schoolexamen maatschappijleer

Op havo en vwo kent maatschappijleer (*maat*) alleen een schoolexamen en géén centraal examen. Het schoolexamencijfer bepaalt dus het eindcijfer voor dit vak. Herkansing van de SEtoetsen (niet de praktische opdrachten) is mogelijk. Je maakt dan één SEtoets die meetelt voor het totaalpercentage van de SEtoetsen. Net als bij de gewone herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt. Deze herkansing vindt plaats in september in het examenjaar.

CKV oude en nieuwe stijl

Per 2017-2018 vernieuwt het examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming havo/vwo. Wat is op wie van toepassing?

Het nieuwe examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming geldt voor havo kandidaten die in 2019 of later hun diploma ontvangen en voor vwo-kandidaten die in 2020 of later hun diploma ontvangen. In het schooljaar 2017-2018 wordt daarom voor de eerste maal gelegenheid geboden tot het afleggen van een schoolexamen op grond van het vernieuwde examenprogramma culturele en kunstzinnige vorming havo/vwo. Leerlingen die in 2017-2018 in het vierde leerjaar zitten nemen dus deel aan het schoolexamen volgens het nieuwe examenprogramma.

Daarnaast geldt dat het vernieuwde schoolexamen CKV wordt afgesloten met een eindcijfer dat meetelt in het combinatiecijfer en dat het CKV-cijfer in 2019 voor de havo en in 2020 voor het vwo op de cijferlijst komt. Kandidaten die in 2017-2018 in het vierde leerjaar zitten doen dus examen volgens het nieuwe examenprogramma en krijgen in 2019 of 2020 een CKV-cijfer op hun cijferlijst.

Op de cijferlijsten havo tot en met 2018 en vwo tot en met 2019 staat nog geen cijfer voor CKV, want in die jaren doen de cohorten 2016-2018 (havo) en 2016-2019 (vwo) eindexamen en voor deze leerlingen geldt nog het oude examenprogramma CKV dat wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

Hieronder een overzicht per examenjaar en niveau:

examenjaar	vwo	havo
2018	oud programma; voldoende of goed	oud programma; voldoende of goed
2019	oud programma; voldoende of goed	nieuw programma ² ; cijfer

2020	nieuw programma ² ; cijfer	nieuw programma; cijfer
2021	nieuw programma; cijfer	nieuw; cijfer

¹ De uitslagbepaling in [artikel 50 van het Eindexamenbesluit VO](#) moet nog worden aangepast op de beoordeling met een cijfer en opname van dat cijfer in het combinatiecijfer.

² Met uitzondering van kandidaten die zijn gezakt.

Bron: www.examenblad.nl

Slaag/zakregeling eindexamen

Welke vakken centraal examen?

Niet in alle vakken doe je centraal examen. Het vak **lo** (havo en vwo) kent handelingsdelen en toetsen, die moeten leiden tot een eindbeoordeling 'voldoende' of 'goed'.

Schoolexamenonderdelen van de vakken **gd**, **ckv**, **maat** en **in** (op havo en vwo) worden beoordeeld met cijfers en leiden tot een schoolexamencijfer (op één decimaal) en daarna het eindcijfer (geheel getal).

Voor alle andere vakken is er een centraal examen.

Als je in het vrije deel meer dan één vak hebt, waarvoor je centraal examen kunt doen, kun je na bekend worden van de eindcijfers kiezen welk vak je wilt gebruiken voor het toepassen van de slaag-zak-regeling. Uiteraard heb je zo een hogere kans van slagen.

Eindbeoordeling eindexamen

De eindbeoordeling van het eindexamen wordt uitgedrukt in hele cijfers (van 1 tot en met 10). Als een vak zowel een schoolexamen als een centraal examen kent, is het eindcijfer het (op een geheel getal) afgeronde gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen. Als een vak geen centraal examen kent, is het cijfer voor het schoolexamen – afgerond op een geheel getal – het eindcijfer.

Combinatiecijfer

De eindbeoordelingen van de vakken **gd**, **ckv** en **maat** en het **profielwerkstuk** worden verwerkt tot het zogenaamde combinatiecijfer. Voor het berekenen ervan worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 een 5.

Geslaagd als ...

Zie het Examenreglement voor de actuele zak-/slaagregeling. Of kijk op www.mijneindexamen.nl

SE-toetsen, voortgangstoetsen en rapporten

In havo 4 resp. vwo 4 begin je met je examendossier. De meeste vakken geven ook gewoon toetsen om te testen of je de stof begrijpt. Die noemen we voortgangstoetsen. In (havo 3,) havo 4, (vwo 3), vwo 4 en vwo 5 is er aan het eind van de derde periode een toetsweek: een week (of een deel van een week) zonder lessen, met alleen toetsen. Vaak zijn dat toetsen over grotere stukken stof en met meer diepgang, die soms langer zijn dan je gewend bent.

Een rapportcijfer bestaat uit cijfers die je in de loop van het jaar behaald hebt voor de voortgangstoetsen, de praktische opdrachten en natuurlijk ook de toetsen en praktische opdrachten die onderdeel uitmaken van het SE. Voortgangstoetsen en praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst.

In je examendossier komen alleen de cijfers van de toetsen en praktische opdrachten die onderdeel zijn van het SE. In deel 2 van het PTA, het “vakkendeel” is per vak precies aangegeven hoeveel toetsen je in elk van de leerjaren kunt verwachten en hoe zwaar ze meewegen.

Voor het vak **Job** (dossier in Keuzeweb) wordt de stand van zaken van het betreffende dossier beoordeeld met de kwalificatie ‘voldoende’ of ‘goed’ of ‘onvoldoende’. Krijg je de beoordeling ‘onvoldoende’, dan krijg je een taak om het dossier in orde te maken voor het einde van het schooljaar, anders kun je niet bevorderd worden.

Je ontvangt driemaal per jaar een rapport, waarop de rapportcijfers respectievelijk de beoordeling ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’ staan vermeld.

Vrijstellingsmogelijkheden voor doubleurs, overstappers mavo 4 -> havo 4; havo 5 -> vwo 5 en gezakte leerlingen

Vrijstelling

Leerlingen die voor de tweede keer een leerjaar in de bovenbouw volgen, kunnen vrijstelling aanvragen voor een aantal vakken of voor delen van vakken. Je behaalde resultaten moeten dan aan bepaalde eisen voldoen. Bij je teamleider kun je het 'Aanvraagformulier vrijstellingen doubleurs en gezakten 2^e fase' (model 056) afhalen. De vrijstelling moet uiterlijk op de in de jaaragende vermelde datum worden aangevraagd. Vrijstelling kan worden verleend voor maximaal 5 lessen per week. Het gaat om (delen van) de volgende vakken:

Havo 4: **ckv, maat (7 of hoger), gd (6 of hoger)**. Voor wie uit mavo 4 komt geldt **in havo 4 alleen een vrijstelling van enkele ckv-onderdelen**.

Havo 5: **in, maat, pws (indien combinatiecijfer 7 of hoger)**

Vwo 4: **onderdelen van ckv, maat (7 of hoger), gd (6 of hoger)**

Vwo 5: **ckv, gd**

Vwo 6: **in, kubv, kumu, pws**

Praktische opdrachten en dossieronderdelen bij overige vakken

Bij de overige vakken kun je een beoordeling van 7.0 of hoger voor een praktische opdracht handhaven. Als je daarvoor kiest, hoef je die praktische opdracht niet meer opnieuw te maken.

Ook onderdelen van dossiers kunnen gehandhaafd blijven. Hierover overleg je met jouw vakdocent.

Profielwerkstuk

Als je in het eindexamenjaar een 7 of hoger voor het combinatiecijfer hebt behaald, kun je ervoor kiezen die beoordeling van het profielwerkstuk te handhaven. Je bent dan vrijgesteld van activiteiten die betrekking hebben op het profielwerkstuk. Voor wie overstapt van Havo 5 naar Vwo 5 kan een profielwerkstuk dat op de havo al op vwo-niveau gemaakt is, gehandhaafd blijven. Een profielwerkstuk op het vwo kan een verdieping zijn van het al gemaakte havo- profielwerkstuk.

Vrijstellingsmogelijkheden

	Lessen blijven verplicht, maar vrijstelling (op onderdelen) voor	Vrijstelling van lessen*
Doubleur havo 4	<ul style="list-style-type: none"> Onderdelen kunstdossier ckv, mits beoordeling 7.0 of hoger Praktische opdrachten met beoordeling 7.0 of hoger (als de stofomschrijving niet veranderd is) 	<ul style="list-style-type: none"> ckv mits eindcijfer 7 of hoger maat mits eindcijfer 7 of hoger gd mits eindcijfer 6 of hoger <p>De doublerende leerling werkt in het tweede havo-4-jaar aantoonbaar en verplicht aan extra studieactiviteiten en/of het profielwerkstuk.</p>
Doubleur vwo 4	<ul style="list-style-type: none"> Onderdelen kunstdossier ckv, mits beoordeling 7.0 of hoger Praktische opdrachten met beoordeling 7.0 of hoger (als de stofomschrijving niet veranderd is) <p>Bij vrijstelling voor onderdelen van het kunstdossier ckv werkt de doublerende leerling aan de culturele activiteiten zoals beschreven in het PTA voor vwo 5; de verplichting van het volgen van de lessen ckv blijft.</p>	
Doubleur vwo 5	<ul style="list-style-type: none"> Onderdelen kunstdossier ckv, mits beoordeling 7 Praktische opdrachten met beoordeling 7.0 of hoger (als de stofomschrijving niet veranderd is) 	<ul style="list-style-type: none"> ckv mits eindcijfer 7 of hoger gd mits de praktische opdracht voor gd (40%) een beoordeling 6.0 of hoger heeft en/of het eindcijfer voor gd 6 of hoger is <p>De doublerende leerling werkt in het tweede vwo-5-jaar aantoonbaar en verplicht aan extra studie-activiteiten en/of het profielwerkstuk.</p>
Overstapper mavo 4 -> havo 4	<ul style="list-style-type: none"> Onderdelen kunstdossier ckv, mits beoordeling voldoende of goed 	<ul style="list-style-type: none"> Geen vrijstellingsmogelijkheden
Overstapper havo 5 -> vwo 5	<ul style="list-style-type: none"> Geen vrijstellingsmogelijkheden 	<ul style="list-style-type: none"> Profielwerkstuk mits eindcijfer 7 of hoger
Gezakt havo 5 of vwo 6	<ul style="list-style-type: none"> Onderdelen kunstdossier ckv, mits beoordeling 7 of hoger Praktische opdrachten met beoordeling 7.0 of hoger (als de stofomschrijving niet veranderd is) 	<ul style="list-style-type: none"> in mits het eindcijfer 6 of hoger is kubv en kumu mits het eindcijfer voor het schoolexamen 6.0 of hoger is profielwerkstuk mits het combinatiecijfer 7 of hoger is

